

กระจกสลัสนี้เครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเหรียญราชอิสริยาภรณ์

กระจกสลัสนี้แสดงภาพเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ ที่พระราชทานเป็นบำเหน็จในความกล้าหาญและราชการสงคราม พร้อมแพรแถบ โดยภาพประดับบนบานกระจกข้างบานประตูด้านทิศตะวันออก และทิศตะวันตก ด้านละ ๘ ภาพ ขนาด ๐.๗๐ X ๒.๓๐ เมตร ดังนี้

เหรียญรามมาลาเข็มกลักกลางสมร

เป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีศักดิ์รามธิบดี พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ทรงสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๑ เพื่อพระราชทานผู้เกี่ยวข้องและผู้ไปร่วมสงครามโลกครั้งที่ ๑ โดยทรงพระราชดำริว่า "ราชการทหารเป็นกิจการพิเศษ ซึ่งผู้ปฏิบัติจำต้องออกกำลังแรงและปัญญาอย่างอุกฤษฏ์ และต้องพร้อมอยู่เสมอที่จะสละชีวิตเป็นราชพลี จึงสมควรให้มีเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นพิเศษ" ลักษณะของเหรียญเป็นรูปไข่ ทำด้วยเงิน ด้านหน้าเป็นรูปพระปรศุรามาวตาร ปางพระนารายณ์ผู้เป็นเจ้าของอวตารลงมาเป็นพราหมณ์ถือขวานเป็นอาวุธ เพื่อปราบอสูรชื่อ พญากาตรวิริยะ ผู้ทำความเดือดร้อนให้เทพยดาและมนุษย์ ด้านหลังเป็นอักษรพระปรมาภิไธยย่อ "ร.๖" อยู่ภายใต้พระมหาพิชัยมงกุฎห้อยแพรแถบสีตำรวจแดงขนาดกว้าง ๓๒ มิลลิเมตร และมีเครื่องหมายพระวชิราวุธจารึกอักษร "กลักกลางสมร" ประดับอยู่กลางแพรแถบ ใช้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

เกีร็ดเสริม

๑. เป็นเหรียญอันมีศักดิ์ รามธิบดี ชั้นที่ ๕
๒. การพระราชทาน

๒.๑ พระราชทานแก่ผู้ทำความดีความชอบเป็นพิเศษ และเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ราชการทหารไม่ว่าในยามสงบหรือในยามสงครามตามที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควร

๒.๒ ผู้มีเกียรติยิ่งของชาวต่างประเทศอาจพระราชทานให้โดยมีต้องพิจารณาถึงความดีความชอบเป็นพิเศษ หรือประโยชน์อย่างยิ่งแก่ทางราชการทหารดังกล่าว

๒.๓ ผู้ได้รับพระราชทานชั้นที่ ๕ (เหรียญรามมาลา เข็มกลักกลางสมร) ได้รับการประกาศนามในราชกิจจานุเบกษาเพียงอย่างเดียว ไม่มีประกาศนียบัตรกำกับ

๓. ได้พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีศักดิ์รามธิบดีประดับธงชัยเฉลิมพลครั้งแรกบนธงกองทหารบกถยนต์ (ไปราชการพระราชสงครามโลกครั้งที่ ๑ ในสมัยรัชกาลที่ ๖ และครั้งที่สองพระราชทานเหรียญรามมาลา เข็ม กลักกลางสมรประดับธงชัยเฉลิมพล กองพันทหารราบที่ ๑, กองพันทหารราบที่ ๒ และ กองพันทหารราบที่ ๓ กรมทหารราบที่ ๒๑ รักษาพระองค์ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

เหรียญกล้าหาญ

สร้างในสมัยพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๔ สำหรับพระราชทานแก่ทหาร ตำรวจ หรือผู้ที่กระทำหน้าที่อย่างทหารหรือตำรวจ หรือหน่วยทหารที่สงครามอินโดจีนซึ่งได้กระทำการสู้รบกับราชศัตรูอย่างกล้าหาญ ลักษณะของเหรียญเป็นเหรียญโลหะรูปกลม ด้านหน้ามีพระบรมรูปสมเด็จพระนเรศวรมหาราชกำลังทรงกระทำยุทธหัตถีกับราชศัตรู มีอักษรจารึกริมขอบเหรียญว่า "สมเด็จพระนเรศวรมหาราชกู้ชาติ" ด้านหลังมีรูปจักร กลางจักรมีอักษรจารึกว่า "เราสู้รบเพื่อเกียรติศักดิ์ไทย" ห้อยกับแพรแถบสีแดงกับสีขาว กว้าง ๓.๕ เซนติเมตร เบื้องบนแพรแถบมีเข็มโลหะรูปคทาจอมพล จารึกอักษรว่า "กล้าหาญ" ใช้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

เกีร็ดเสริม

๑. ผู้ออกแบบ นายปรุง เปรมโรจน์
๒. การพระราชทาน

๒.๑ บุคคลหรือหน่วยทหารที่ได้รับพระราชทานเหรียญกล้าหาญกระทำการสู้รบอย่างกล้าหาญ ต่อมาจะได้รับพระราชทานเครื่องหมายรูป ช่อชัยพฤกษ์ทำด้วยโลหะสีทองสำหรับติดที่แพรแถบต่อไป ครั้งละหนึ่งเครื่องหมาย

๒.๒ ในกรณีที่บุคคลซึ่งสมควรได้รับพระราชทาน เหรียญกล้าหาญตายเสียก่อนได้รับพระราชทาน จะพระราชทานให้แก่ทายาทโดยธรรมคนใดคนหนึ่งของผู้นั้น เพื่อเป็นเครื่องระลึกถึงความกล้าหาญของผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว แต่ทายาทไม่มีสิทธิประดับเหรียญกล้าหาญดังกล่าว

๒.๓ เหรียญกล้าหาญที่พระราชทานให้แก่บุคคลให้เป็น กรรมสิทธิ์แก่ผู้รับ เมื่อผู้ได้รับพระราชทานถึงแก่กรรม ให้ทายาทโดยธรรมรักษาไว้เป็นที่ระลึก แต่ไม่มีสิทธิประดับเหรียญกล้าหาญดังกล่าว

๒.๔ ประกาศนียบัตรบุคคลหรือหน่วยทหารซึ่งได้รับพระราชทานเหรียญกล้าหาญให้มีประกาศนียบัตรทรงลงพระปรมาภิไธย ประทับพระราชลัญจกร

๒.๕ ผู้ได้รับพระราชทานหรือทายาทโดยธรรมผู้รักษาเหรียญกล้าหาญนั้น กระทำ ความผิดร้ายแรงหรือประพฤติตนไม่สมเกียรติ อาจทรงเรียกคืนได้ ถ้าสงัดไม่ได้ด้วยประการ ใดๆ ภายในกำหนดหนึ่งเดือน ต้องชำระเงินค่าเหรียญนั้น โดยส่งคืนที่ส่วนราชการต้นสังกัด

เหรียญชัย (สงครามโลกครั้งที่ ๑)

สร้างในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๔ เพื่อพระราชทานเป็นที่ระลึก แก่ผู้ที่ได้ปฏิบัติราชการในงานพระราชสงคราม ณ ทวีปยุโรป พ.ศ. ๒๔๖๑ ลักษณะของเหรียญชัยนี้ เป็นเหรียญทองสัมฤทธิ์ รูปกลม ด้านหน้าเป็นรูปนารายณ์บันภายัย ด้านหลังมีอักษรจารึก ว่า **"มหาสงครามเพื่ออารยธรรม"** ห้อยแพรแถบสีรุ้งกว้าง ๓.๗ เซนติเมตร ซึ่งเป็นสีตามข้อตกลงร่วมของฝ่ายสัมพันธมิตร ที่ไปร่วมรบในสงครามโลกครั้งที่ ๑ ใช้ประดับที่อกเบื้องซ้าย

เกร็ดเสริม

๑. เดิมเรียกชื่อว่า **"เหรียญนารายณ์บันภายัย"** ใช้อักษรย่อว่า "ร.ช."
๒. จัดเป็นประเภทเหรียญที่พระราชทานเป็นที่ระลึก ปัจจุบันเป็นเหรียญที่พันสมัยพระราชทาน
๓. ผู้ออกแบบ หม่อมเจ้าอิทธิเทพสรรค์ กฤดากร
๔. ตามข้อตกลงในกลุ่มประเทศสัมพันธมิตรที่ได้รับชัยชนะ ในสงครามโลกครั้งที่ ๑ โดยกำหนดให้ใช้สีแพรแถบ สีรุ้งเป็นสากล

เหรียญชัยสมรภูมิ

สร้างในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ ตามพระราชกำหนดเหรียญชัยสมรภูมิ พ.ศ. ๒๔๘๔ เพื่อพระราชทานแก่ทหาร ตำรวจ หรือผู้กระทำความอย่างทหารหรือตำรวจที่ได้รับคำสั่งจากหน่วยทหาร หรือตำรวจให้ไปกระทำการรบและได้เคลื่อนที่ไปแล้ว มีลักษณะเป็นเหรียญ โลหะรูปกลม ด้านหน้ามีพระบรมรูปสมเด็จพระนเรศวรมหาราช กำลังทรง กระทำยุทธหัตถีกับราชศัตรู มีอักษรที่ริมขอบเหรียญว่า **"สมเด็จพระนเรศวร มหาราชภูษาด"** ด้านหลังเป็นรูปจักร กลางจักรมีอักษรว่า **"เรารบเพื่อเกียรติศักดิ์ไทย"** ข้างบนมีเข็มโลหะรูปคทาจอมพล กว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา เป็นคราวๆ จารึกอักษรว่า "ชัยสมรภูมิ" ประดับบนแพรแถบสีต่างๆ ใช้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

เหรียญชัยสมรภูมิ มีดังนี้

- เหรียญชัยสมรภูมิกรณีพิพาทอินโดจีนฝรั่งเศส
มีลักษณะเป็น แพรแถบสีแดงมีริ้วสีขาวไล่ขอบทั้งสองข้าง

- เหรียญชัยสมรภูมิสงครามมหาเอเชียบูรพา
มีลักษณะเป็น แพรแถบสีเขียวมีริ้วสีแดงที่ขอบ และถัดริ้วสีแดงเข้าไปเป็นริ้วสีขาวทั้งสองข้าง

- เหรียญชัยสมรภูมิสงครามร่วมกับสหประชาชาติ ณ ประเทศเกาหลี
มีลักษณะเป็น แพรแถบสีฟ้าที่ขอบ และถัดริ้วสีฟ้าเข้าไปเป็นริ้วสีขาวทั้งสองข้าง

- เหรียญชัยสมรภูมิการรบ ณ สาธารณรัฐเวียดนาม
มีลักษณะเป็น แพรแถบสีเหลืองมีริ้วสีแดงที่ขอบ และถัดริ้วสีแดงเข้าไปเป็นริ้วสีขาวทั้งสองข้าง

เกียรติเสริม

๑. ใช้อักษรย่อว่า "ช.ส." เหรียญสำหรับพระราชทานเป็นบำเหน็จ
๒. ผู้ออกแบบ นายปรุง เปรมโรจน์
๓. การพระราชทาน
 - ๓.๑ สำหรับพระราชทานแก่ทหาร ตำรวจ และผู้ที่กระทำหน้าที่อย่างทหาร หรือตำรวจที่ได้รับคำสั่งจากหน่วยทหาร หรือตำรวจให้ไปกระทำการรบและได้เคลื่อนที่ไปแล้ว
 - ๓.๒ การพระราชทาน จะพระราชทานให้เป็นกรรมสิทธิ์แก่ผู้รับหรือทายาทโดยธรรมของผู้รับ
 - ๓.๓ ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญชัยสมรภูมิจะได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีอากรและค่าธรรมเนียมบางประเภท
 - ๓.๔ เหรียญนี้ไม่มีประกาศนียบัตรฯ แต่ประกาศนามผู้ได้รับพระราชทานในราชกิจจานุเบกษา
 - ๓.๕ ถ้าผู้รับหรือทายาทโดยธรรมของผู้รับกระทำความผิดร้ายแรงหรือประพฤติตนไม่สมเกียรติ อาจทรงเรียกคืนได้ ถ้าส่งคืนไม่ได้ด้วยประการใดๆ จะต้องชำระเงินค่าเหรียญนี้แก่ทางราชการตามราคาที่กำหนด

เหรียญพิทักษ์เสรีชน (ขั้นที่ ๑)

สร้างในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ ตามพระราชบัญญัติเหรียญพิทักษ์เสรีชน พ.ศ. ๒๕๑๒ สำหรับพระราชทานแก่ทหาร ตำรวจ ข้าราชการ และราษฎร ซึ่งได้ปฏิบัติภารกิจปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ด้วยความกล้าหาญ หรือได้รับบาดเจ็บ หรือตายในการสู้รบ โดย การสู้รบนั้นได้ก่อให้เกิดผลดีอย่างยิ่งแก่การปราบปราม เหรียญนี้ ทำด้วยทองแดงรมดำ รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสยกกลางทั้งสี่ด้านมุมบนห้อยกับแพรแถบ ด้านหน้าเหรียญตรงกลางมีรูปจักร มีสมอขัดในวงจักร ข้ายขวาของจักรมีรูปปีกนกห้อยอยู่บนพระแสงดาบเขน และโล่ตอนบนเป็นรูปพระครุฑพ่าห์ ด้านหลัง มีอักษรจารึกว่า "อสัญ สุภณา ชินะ" แปลว่า "พึงชนะความชั่วด้วยความดี" ใช้ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๓๔ มิลลิเมตร ลายริ้วจากบนลงล่างเป็นสีแดงขาวสลับกัน ขอบทั้งสองข้างมีริ้วสีแดง รวม ๑๗ ริ้ว ข้างบนแถบมี เข็มโลหะจารึกว่า "พิทักษ์เสรีชน" กับมีเครื่องหมายทำด้วยโลหะสีทอง เป็นรูปช่อชัยพฤกษ์ช่อ เดี่ยวติดอยู่กลางแพรแถบ

เกร็ดเสริม

๑. ใช้อักษรย่อว่า "ส.ช." เหรียญสำหรับพระราชทานเป็นบำเหน็จกล้าหาญ
๒. ผู้ออกแบบ นายพินิจ สุวรรณบุญ (ปรับปรุงแบบ)
๓. การพระราชทาน

๓.๑ พระราชทานแก่ทหาร ตำรวจ ข้าราชการ และราษฎร ซึ่งได้ปฏิบัติภารกิจปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ หรืออำนวยความสะดวกในการสู้รบกับผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ หรือปฏิบัติภารกิจเสี่ยงอันตรายในการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์จนได้รับคำชมเชยจากทางราชการ หรือปฏิบัติภารกิจเสี่ยงอันตรายดังกล่าวจนได้รับบาดเจ็บหรือตาย และให้ผู้นั้นได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนได้สิทธิต่าง ๆ ตามกฎหมายข้อบังคับ และระเบียบแบบแผนของทางราชการ

๓.๒ พระราชทานให้เป็นกรรมสิทธิ์ ถ้าผู้ที่สมควรได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนวายชนม์เสียก่อนได้รับพระราชทาน จะได้รับพระราชทานแก่ทายาทโดยชอบธรรมคนใดคนหนึ่ง เพื่อเป็นเครื่องระลึกถึงความดีของผู้ที่ล่วงลับไปแล้วตามลำดับดังนี้

ลำดับที่ ๑ คู่สมรส

ลำดับที่ ๒ บุตรคนใหญ่ของจำนวนบุตรที่ยังมีชีวิตอยู่

ลำดับที่ ๓ บิดา

ลำดับที่ ๔ มารดา

๔. เหรียญนี้ไม่มีประกาศนียบัตรฯ ผู้ได้รับพระราชทานจะประกาศนามในราชกิจจานุเบกษา

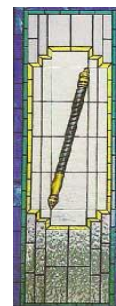
๕. ถ้าผู้ได้รับพระราชทานกระทำความผิดร้ายแรง หรือประพฤติตนไม่สมเกียรติ อาจทรงเรียกคืนได้ เมื่อส่งคืนไม่ได้ด้วยประการใด ๆ ต้องชำระเงินค่าเหรียญนั้นแก่ทางราชการตามราคาที่กำหนดเป็นจำนวนเงิน ๒๐๐ บาท

ภาพมงคลแปด

เป็นกระจกสลักรูปแสดงภาพมงคลแปดในศาสนาพราหมณ์ บนกระจกขนาด ๐.๙๐ X ๒.๓๐ เมตร ข้างบนหน้าต่างด้านทิศตะวันออก และทิศตะวันตก ด้านละ ๘ ภาพ ซึ่งเป็นภาพเหมือนกันทั้ง ๒ ด้าน เรียงลำดับจากซ้ายไปขวา มงคลทั้ง ๘ ประการ มีตำนานในคัมภีร์ลัทธิพราหมณ์ ดังนี้

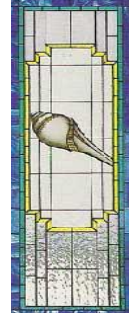
คทาหรือตะบอง

เกิดขึ้นโดยพระนารายณ์ผู้เป็นเจ้าทรงพบเถาว์ลยขนาดใหญ่ ขึ้นอยู่บนยอดเขาพระสุเมรุ จึงถอนขึ้นมาแล้วบิดเถาว์ลยนั้นให้เป็นเกลียวรูปตะบองด้วยพระกำลังอันแรงกล้า แล้วนำขึ้นถวายท้าวมหาพรหม ต่อมาท้าวมหาพรหมได้นำขึ้นถวายพระอิศวรผู้เป็นเจ้าพระองค์จึงทรงใช้เป็นเทพอาวุธคู่พระหัตถ์ คทานี้มีศักดิ์านุภาพเป็นที่หว่นเกรงของมนุษย์ และภูตผีปีศาจทั้งมวล จึงถือว่าคทาเป็นมงคลประการแรก

สังข์

ในปฐมกัป เมื่อพระอิศวรผู้เป็นเจ้าของ ทรงสร้างโลกและสรรพสิ่งต่าง ๆ โดยครบถ้วนแล้ว ทรงขอให้ท้าวมหาพรหมสร้างคัมภีร์พระเวทขึ้นไว้เป็นของคู่กับโลก เพื่อให้มวลมนุษย์ใช้สั่งสอนกันสืบไป เมื่อท้าวมหาพรหมสร้างคัมภีร์พระเวทแล้วจะนำไปถวายพระอิศวร ระหว่างทางได้ลงสร่งน้ำในมหาสมุทร โดยวางคัมภีร์พระเวทไว้บนดลิ่งริมฝั่งมหาสมุทร มีพรหมตนหนึ่ง ซึ่งเคยเป็นคู่อริกับท้าวมหาพรหม จุตมาจากพรหมโลกลงมาเกิดเป็นยักษ์อยู่ในหอยสังข์ ชื่อว่าสังข์อสูร ลักลอบเอาคัมภีร์พระเวทลงไปในห้อง พระนารายณ์ต้องอวตารลงมาเป็นปลากรายทอง ในปางมีสยวตารฆ่าสังข์อสูรตาย แล้วใช้พระหัตถ์ล้วงลงไปในห้องเอาคัมภีร์พระเวทขึ้นมาถวายพระอิศวร พระอิศวรจึงมีเทวโองการว่า ถ้าผู้ใดต้องการทำการมงคลทั้งปวง ให้ใช้สังข์เป็นเครื่องหลังน้ำมนต์ประสาทพร ให้เกิดสวัสดิมงคล เพราะสังข์นั้นประกอบด้วยมงคลถึง ๓ ประการ คือ จุตมาจากพรหมโลก เคยเก็บคัมภีร์พระเวทเอาไว้ และมีรอยพระหัตถ์พระนารายณ์ผู้เป็นเจ้าของประทับไว้ จึงถือว่าสังข์เป็นมงคลประการที่สอง

จักร

เป็นเทพอาวุธของพระอิศวร และพระนารายณ์ผู้เป็นเจ้าของ ทำเป็นรูป ๙ แฉก เวียนขวาเป็นทักษิณาวรรต แต่ละแฉกเป็นสัญลักษณ์แทนเทวดานพเคราะห์ คือ พระอาทิตย์ พระจันทร์ พระอังคาร พระพุธ พระพฤหัสบดี พระศุกร์ พระเสาร์ พระราหู พระเกตุ จัดเป็นสิ่งมีมงคลสามารถจะบันดาลศุภผลให้ใช้นำเข้าประกอบพิธีเป็นเครื่องมงคล จึงถือว่าจักรเป็นมงคลประการที่สาม

ธงสามชายหรือธงชัย

เป็นอิศวรราชูโภค ประกอบด้วยตรีศูหรือธงสามชาย ใช้เป็นเครื่องหมายแทนพระผู้เป็นเจ้าของทั้งสาม หรือตรีมูรติ ในศาสนาพราหมณ์ คือ พระอิศวร พระนารายณ์ และพระพรหม ใช้เป็นธงนำกองทัพเทพยดา เมื่อออกรบกับอสูร จึงถือว่าธงสามชายเป็นมงคลประการที่สี่

ขอข่าง

ตามตำนานกล่าวว่า มีข่างเอกทันต์ เกิดในป่าหิมพานต์ เป็นข่างที่ร้ายและมีฤทธิ์มากเที่ยวทำร้ายเทวดา และมนุษย์ ไม่มีผู้ใดจะปราบปรามได้ พระนารายณ์ผู้เป็นเจ้าของจึงเสด็จไปปราบ โดยทิ้งเข็มนาศคล่องข่างเอกทันต์ได้แล้วปักพระแสงตรีลงบนพื้นดิน เสกให้เป็นต้นมะตูมใหญ่ผูกข่างเอกทันต์ไว้แล้วหักกิ่งมะตูมทำเป็นขอบังคับข่างเอกทันต์ ภายหลังพระนารายณ์จึงมอบขอข่างให้เป็นเทพอาวุธของพระพิฆเนศวร จึงถือว่าขอข่างเป็นมงคลประการที่ห้า

อุณห์สีหรือหญ้าแพรก

กำเนิดจากพญานันตนคราช ซึ่งขดตัวเป็นที่บรรทมของพระนารายณ์ผู้เป็นเจ้าของในเกษียรสมุทร ครั้นนานเข้าหวดของพญานคราชงอกยาวออกมา และหลุดลอย ไปติดตามริมฝั่งมหาสมุทรกลายเป็นหญ้าแพรก ต่อมาได้มีผู้นำหญ้าแพรกมาตัดเป็นสายสัญญาณและทำเป็นมงคลครอบหน้าหรืออุณห์สี (พระมหาเทวินทร์ พระอินทราธิราชด้วย ในขณะที่ประกอบพิธีทำน้ำพระพุทธมนต์ ก็นิยมใส่หญ้าแพรกลงไปในน้ำมนต์ด้วย เป็นของคู่กับใบมะตูม) จึงถือว่าอุณห์สีเป็นมงคลประการที่หก

โคสุภราชหรือโคนนทิการ

เป็นพาหนะทรงของพระอิศวรผู้เป็นเจ้าของ พราหมณ์จึงนับถือว่าเป็นพระผู้เป็นเจ้าของคหนึ่ง เมื่อกระทำการมงคลใดๆ จะนำเอามูลโคมาเจิมเพื่อให้เกิดเป็นสิริมงคล ต่อมาคนไทยได้ดัดแปลงใช้แปรงกระจะและละลายน้ำหอมแทนมูลโค จึงถือว่าโคสุภราชเป็นมงคลประการที่เจ็ด

หมอน้ำมนต์

มีลักษณะคล้ายพระถันยคลขององค์พระอุมาภควดี พระมเหสีของพระอิศวรผู้เป็นเจ้าของ ซึ่งในศาสนาพราหมณ์ถือว่าเป็นเทพมารดาของโลก อันจำลองรูปมาทำเป็นหมอนที่มีน้ำเต็มตามที่เรียกว่าหมอน้ำมนต์ หรือครอบน้ำมนต์ นับเป็นสิ่งมีมงคล จึงถือว่าหมอน้ำมนต์เป็นมงคลประการที่แปด

เกร็ดเสริม

๑. มงคลแปดหรืออัฐพิธมงคล ในการประกอบเทพยพิธีทุกประการ ตามลัทธิของพราหมณาจารย์รามวงค์ อันเป็นพราหมณ์ตระกูลพรหมพงศ์จตุรภักตร์ จำต้องมีอัฐพิธมงคล ๘ ประการ ในการประกอบพิธี

๒. จากหนังสือ เทพยพิธี ของ เทพย์ สาริกบุตร โรงพิมพ์อุตสาหกรรมการพิมพ์, ๒๕๐๔